

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 9

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:

ΤΑΞΗ:Β...

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΕΝΟΤΗΤΑ 3 Το χρέος του ιστορικού

Λίγη θεωρία

ΗΜΙΦΩΝΟΛΗΚΤΑ, ΥΓΡΟΛΗΚΤΑ

Ενικός αριθμός			Ενικός αριθμός		
	μονόθεμα	διπλόθεμα			
ὁ	σωτήρ	πράκτωρ	ὁ	πατήρ	άνήρ
τοῦ	σωτήρ-ος	πράκτορ-ος	τοῦ	πατρ-ὸς	άνδρ-ὸς
τῷ	σωτήρ-ι	πράκτορ-ι	τῷ	πατρ-ὶ	άνδρ-ὶ
τὸν	σωτήρ-α	πράκτορ-α	τὸν	πατέρ-α	άνδρ-α
ῶ	σῶτερ	πρᾶκτορ	ῶ	πάτερ	άνερ
Πληθυντικός αριθμός			Πληθυντικός αριθμός		
οἱ	σωτήρ-ες	πράκτορ-ες	οἱ	πατέρ-ες	άνδρ-ες
τῶν	σωτήρ-ων	πρακτόρ-ων	τῶν	πατέρ-ων	άνδρ-ῶν
τοῖς	σωτήρ-σι(ν)	πράκτορ-σι(ν)	τοῖς	πατρ-ά-σι(ν)	άνδρά-σι(ν)
τούς	σωτήρ-ας	πράκτορ-ας	τούς	πατέρ-ας	άνδρ-ας
ῶ	σωτήρ-ες	πράκτορ-ες	ῶ	πατέρ-ες	άνδρ-ες

Ενικός αριθμός				
ἡ	Δημήτηρ	μήτηρ	γαστήρ	θυγάτηρ
τῆς	Δήμητρ-ος	μητρ-ὸς	γαστρ-ὸς	θυγατρὸς
τῇ	Δήμητρ-ι	μητρ-ὶ	γαστρ-ὶ	θυγατρὶ
τήν	Δήμητρ-α	μητέρ-α	γαστέρ-α	θυγατέρ-α
ῷ	Δήμητερ	μήτερ	γαστήρ	θύγατερ
Πληθυντικός αριθμός				
αἱ		μητέρ-ες	γαστέρ-ες	θυγατέρ-ες
τῶν		μητέρ-ων	γαστέρ-ων	θυγατέρ-ων
ταῖς		μητρ-ά-σι(ν)	γαστρ-ά-σι(ν)	θυγατρ-ά-σι(ν)
τάς	δεν έχει	μητέρ-ας	γαστέρ-ας	θυγατέρ-ας
ῷ		μητέρ-ες	γαστέρ-ες	θυγατέρ-ες

Δραστηριότητα 1

10'

51. ΤΑ ΗΜΙΦΩΝΟΛΗΚΤΑ ΤΗΣ Γ' ΚΛΙΣΗΣ

Β) ΤΑ ΥΓΡΟΛΗΚΤΑ

(βλ. κατηγορίες τους παρακάτω, στις παρατηρήσεις)

να υπογραμμίσετε τα υγρόληκτα ουσιαστικά ό κρατήρ, ό αϊθήρ, ό
αστήρ, ό σωτήρ και τό πύρ:

Δραστηριότητα 2

15'

Να υπογραμμίσετε και να τοποθετήσετε τους τύπους που αναγνωρίσατε στην κατάλληλη θέση των στηλών. Έπειτα, να συμπληρώσετε τους τύπους που λείπουν.

Ενικός αριθμός						
Όνομ.	ὁ κρατήρ	ὁ σωτήρ	ὁ αἰθήρ	ὁ ἄηρ	ὁ ἀστήρ	τὸ πῦρ
Γεν.						
Δοτ.						
Αιτ.						
Κλητ.						
Πληθυντικός αριθμός						
Όνομ.				-----		
Γεν.				-----		
Δοτ.				-----		
Αιτ.				-----		
Κλητ.				-----		

Να υπογραμμίσετε και να τοποθετήσετε τους τύπους που αναγνωρίσατε στην κατάλληλη θέση των στηλών. Έπειτα, να συμπληρώσετε τους τύπους που λείπουν.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ: 1. Να συμπληρωθούν τα κενά με τα υγρόληκτα που σας δίνονται σε παρένθεση:

1. .... (πατήρ) τε καὶ ..... (μήτηρ) καὶ τῶν ἄλλων προγόνων σεμνότερον καὶ ἀγιώτερόν ἐστιν ἡ πατρίς.
2. Ὀρῶ τὸν ..... (άνήρ) ..... (αἰθήρ, δοτ. ενικού) μετεωριζόμενον.
3. Προΐκα οὐκ ἔδωκε τῇ ..... (θυγάτηρ).
4. Ὡ ..... (Δημήτηρ) ἀφθονίαν ἡμῖν παράσχου.
5. Τὰς ..... (γαστήρ) πολυφαγία διογκώνει.
6. Ὡ ..... (γαστήρ) ἀκόρεστε, ἔτι πεινῆς;
7. Ἰδοῦ, ὦ ..... (άνήρ) τὰ ἔργα τῶν ..... (χείρ) σου!
8. Γαῖα ..... (πῦρ, δοτ. ενικού) μειχθήτω!
9. Ὡ ..... (ρήτωρ) τὰ κάλλη τοῦ ..... (ἔαρ) ὑμνεῖς;
10. Το τοῦ ἡλίου ... (πῦρ) φῶς τοῖς ..... (ἀστήρ) παρέχει.

Δραστηριότητα για το σπίτι

2. Να υπογραμμίσετε όλους τους τύπους από τα υγρόληκτα παρακάτω που υπάρχουν στο παρακάτω κείμενο:

ΜΙΜΗΤΡΑ ΚΑΙ ΠΕΡΣΕΦΟΝΗ

Αὕτη εἰκὼν ἐπὶ κρατήρός ἐστιν. Ἐν δεξιᾷ δὲ ἡ θεὰ Δημήτηρ ὁράται. Πρὸ αὐτῆς δὲ κόρη τις δαδούχος τὴν Περσεφόνην, θυγατέρα τῆς Δήμητρος, ἐκ τοῦ ἄδου ἀνιούσαν, φωτίζει.

Ἑρμῆς δὲ συνοδὸς τῇ θυγατρὶ ἐστίν. Ἐπεὶ δ' ἡ θυγάτηρ τὴν Δήμητρα ἔαρος καὶ θέρους μόνον ὄρᾳ, τοῦτο τῇ Δήμητρὶ χαρὰν μεγίστην δίδωσιν.

ὦ Δήμητερ, τῇ σὴ χαρᾷ οἱ ἄγροὶ καρπίζουσι!

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ: κρατήρ, -ῆρος: ευρύ αγγείο, για ανάμειξη (κράσιν) υγρών
· ὁράται = βλέπεται, φαίνεται - δαδούχος = που κρατάει δάδες - ἀνιούσαν = ανερχομένην (μετ. του ἀνέμι) - ἔαρος = κάθε άνοιξη - δίδωσι(ν) = δίνει.

3. Τώρα να κλίνετε στο τετράδιό σας κάθε υγρόληκτο που υπογραμμίσατε (μια φορά το καθένα, αν έχει πολλούς τύπους στο κείμενο. Συνολικά τα υγροληκτικά αυτά είναι τέσσερα).